

Spira

HÖST 2023

- *Nyhet! Boka dop på nätet*
- *Tema Äpple*
- *Pysselsida*

VÄLKOMMEN!

HAR DU INTE FÅTT SPIRA, HÖR AV DIG!

Nu mera är det SDR som delar ut Spira till hushållen. Om du vet någon som inte har fått Spira så hör gärna av dig till:
Tfn: 0521-26 58 50

e-post: vastra-tunhem.pastorat@svenskakyrkan.se

Grattis!

KORSORDSPRISER

Ingela Olsson, Lilla Edet
Siv Sköld, Trollhättan
Berit Ulfström, Vargön
J Wahlqvist, Vargön
Bernt Haglund, Trollhättan
Katarina och Frank Lindell, Vargön
Maj-Britt och Allan Andersson,
Trollhättan
Roy Andersson, Vargön
Angelica Bengtsson, Trollhättan

PRÄST- OCH DIAKONVIGNING

I en högtidlig gudstjänst den 11 juni 2023 vigdes fyra diakoner och tre präster i Skara domkyrka av Biskop Åke Bonnier.

FOTO: JOSEFINE ROOS, SKARA STIFT

SPIRA UTGES AV:
SVENSKA KYRKAN VÄSTRA TUNHEMS PASTORAT
Ansvarig utgivare: Elisabeth Tengler, kyrkoherde Lay-
out: Helen Wiik Andersson
Upplaga: 6 000 ex Tryck: Just Nu Papper: Miljövänligt
Galerie Art Silk
Foto försättsida: Elena Nichizhenova/IKON

KONTAKT

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/tunhem
E-POST FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN
vastra-tunhem.pastorat@svenskakyrkan.se
E-POST KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN
tunhem.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se
E-POST VILLA BJÖRKÅS
vastra-tunhem.villabjorkas@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Elisabeth Tengler	072-732 60 28
Sven Bild	070-522 14 10
Camilla Juhlin	070-241 20 22
Magdalena Mellgren Sävenstrand	073-453 02 50
Helena Demander	073-453 02 54
Carl Jälknäs, tjänstebitr.	073-958 79 18

KYRKOMUSIKER

Anna Dahlqvist	070-285 75 08
Hans-Olof Svensson	072-251 61 19
Ingrid Trulsson	073-531 33 44
Mikael Dalemo	073-355 32 65

DIAKONI

Elisabeth Larsson	070-464 48 39
Elisabeth Johannesson	0739-23 84 26
Minna Hellström	070-207 49 99

BARN OCH UNGDOM

Niklas Johansson	072-516 45 00
Lena Lundskog	073-394 48 22
Camilla Svensson	070-325 78 76
Rasmus Lindén	076-265 30 60
Erika Olsson	072-092 60 62

KYRKVAKTMÄSTARE

Marie Lindmark	076-845 61 25
Maria Lundskog	073-367 09 06
Bjarne Öhman	070-250 11 77

ADMINISTRATION

Församlingsexpeditionen	0521-26 58 50
Telefontid: må, ti, fr: 10-12, on: 14-16.	
Ekonomi	0521-26 58 53
Ekonomi (lön och fakturor)	0521-26 58 54
Kommunikation	079-585 59 17

CAFÉ VILLA BJÖRKÅS

tfn. tid: on-sö 12-18	073-493 02 59
Caroline Ahlqvist	070-608 85 67
Ellinor Josefsson	070-523 79 01

KYRKOGRÄDS- OCH FASTIGHETSFÖRVALTNING

Västra Tunhem, Gärdhem, Väne Åsaka, Vänersnäs och Norra Björke
Besöksadress: Församlingshemmet Kyrkstugan, Västra Tunhem
tfn tid: måndag-fredag kl. 9-11 0520-42 11 01
Kyrkogårds- och fastighetschef 070-278 54 76
Arbetsledare: Ulf Alexandersson 070-394 86 32

NÅGRA ORD FRÅN ELISABETH

FOTO: ADOBE STOCK

Allt är av nåd!

Under de senaste åren har jag fattat stort intresse för min trädgård. Jag fascinerar av hur jag planterar, vattnar och rensar och ur detta arbete kommer de mest fantastiska blommor och frukter. Ja, oftast i alla fall... Jag har ett äppleträd, som under alla år burit lite frukt eller ingen. I år talar alla om den rika mängd av äpple som skördas. Människor delar ut äpplen och det är många som bjuder in till självplock i sina trädgårdar. Så tittar jag på mitt äppleträd. Tomt på äpplen nästan! Vad gör jag för fel, eller vad är felet? Har jag beskurit det för mycket? Står det på fel ställe? Jag vet inte. Då slår det mig att trädgården, växterna, frukterna - allt är av nåd!

Ingenting i livet är självklart! Att få frukt eller inte. Att vara frisk eller inte. Att leva eller inte. Allt är av nåd! Nåd betyder "gratis". Det liv vi fått, har vi fått helt gratis. Allt vi gör runtomkring är många gånger kostsamt, men livet det är av nåd, det har givits oss.

Alla dessa tankar har jag där i min trädgård och då inser jag att jag inte behöver vara besviken över de äpplen jag inte har, utan glädjas över de få som faktiskt snart är mogna.

Livets gåva är något helt fantastiskt, inte självklart, men gratis! Därför tackar jag Gud för varje ny dag, som är en gåva jag får ta emot av nåd!

*Gud tack för livets gåva.
Tack för att jag åter får vakna
upp till en ny dag.
Hjälp mig att förvalta denna
gåva av nåd på bästa sätt.*

Amen

*Elisabeth Tengler,
KYRKOHERDE*

FOTO: ADOBE STOCK

Paradisets frukt

Det är väldigt många som föreställer sig paradisetets frukt som ett äpple. Det kan man se på allt från gamla kyrkmålningar till moderna skämtteckningar. I Bibeln står det bara "frukt". Att vi ändå kommit att tala om just äpple kan bero på en – avsiktig eller oavsiktig – sammanblandning av det latinska ordet för ondska "målum" och det från grekiska språket inlånade ordet för äpple "målum".

Genom historien finns det många förslag på vad paradisetets förbjudna frukt på kunskapens träd kan ha varit. Två judiska lärde ansåg var för sig att det rörde sig om banan. Kanske visste Carl von Linné detta. När han namngav bananen 1753 kallade han den för *Musa paradisiaca* som ju betyder "paradisets frukt". Det kan också vara ett hyss från hans sida där han helt enkelt retades med föreställningen att det skulle vara ett äpple.

Andra judiska lärde menar att det handlade om druvor. Samma tankar finns i både judisk mystik och i en viss midrash (judisk bibelförklaring).

I Bibeln berättas ju att Noa planterade just vin och att det också hade förskräckande följder. Tanken var att Noa försökte, men misslyckades, att sona Adams synd genom att använda vin för heliga ändamål.

Åter andra judiska lärde menar att det var fikon. Fikonlöv nämns ju i Bibeln som det Adam och Eva fäste ihop till kläder när de upptäckte att de var nakna. Att fikon mycket länge varit en symbol för kvinnlig sexualitet ger en mycket speciell dimension åt frågan vad paradisetets frukt kunde vara.

Rabbi Yehuda från 100-talet menar att paradisetets frukt var vete. Här kan finnas en avsiktig ordlek. Det hebreiska ordet för vete "khitah" påminner om "khet" som betyder synd.

Ett annat förslag är granatäpple. Detta kommer inte från judisk kultur utan från grekisk mytologi, närmare bestämt legenden om Hades, dödsrikets gud och Persefone, fruktbarhetens gudinna. Hades lurar Persefone att äta ett granatäpple som tvingar henne att bli kvar hos honom i dödsriket.

När då all växtlighet på jorden vissnar ordnar Zeus en kompromiss, så att Persefone framgent kan vara ovan jord sex månader och under jord sex månader. Härav associeras granatäpplet med förbjudna kunskaper om det hinsides.

I Méridigny i Frankrike finns ett kapell som en gång tillhörde korsriddarna av Johanniterorden. På väggarna finns många målningar och en föreställer Adam och Eva på var sin sida om kunskapens träd. Trädet är avbildat som en röd flugsvamp! Att paradisetets frukt skulle innehålla hallucinogena droger adderar en mycket speciell dimension till hela frågan. Idén har tilltalat en del nutida drogliberaler.

En god vän påpekade att det spelar ingen roll vilken frukt det var. Poängen är att Adam och Eva bröt mot Guds vilja.

Jovisst, men betänk också följande: Var detta en ur-katastrof för människan eller var det en nödvändighet?

Om man ställer fram en skål med härligt godis framför barnen, säger åt dem att inte ta något och sedan går därifrån, så får man skylla sig själv.

Sven Bild
PRÄST

FOTO: HELEN ANDERSSON

Besök på ett mustereri

När vi åker ut till Fristorps gård i Västra Tunhem en sensommardag i augusti känns det som att sommaren sakta övergår till höst. Det är en tid då dagarna blir kortare, temperaturen börjar sjunka och naturen förbereder sig för att skifta färg. Det är även en period då trädgårdarna är fulla av mognande frukter och grönsaker och vi ser fram emot att se hur de har det på gården.

Väl där välkomnas vi av Marianne Järpedal och Tommy Christensson och vi bjuds på en rundtur i musteriet.

- Först sköljs äpplena för att sedan malas och silas. Till slut pastöriseras musten som ger en hållbarhet på ca. tre år. Därefter fyller vi musten på flaskor eller på bag-in-box. Vi kan producera upp till 1 500 flaskor per dag, säger Marianne. - Jag är uppvuxen med att ta vara på allt från trädgården, det var egentligen så det började.

- Vi flyttade hit till gården 1997 och började så smått med att sälja våra produkter på marknader. Efterfrågan ökade och i dag levererar vi till ett flertal restauranger och företag. Många vill ha närproducerat och produkter utan tillsatser, säger Marianne.

Vi fortsätter rundturen i trädgården där det dignar av frukt, bär och grönsaker. Marianne berättar att de tillverkar inte bara must utan även saft, sylt, marmelad, chutney, smaksatt vinäger och gurkinläggningar.

Marianne och Tommy låter oss smaka på olika drycker. De säger att must passar även bra in som ett alkoholfritt alternativ på t. ex bröllop och fester. Bigarrålemonaden t. ex kan ersätta ett rött vin och drycken "Alice in Rosenkvittenlandet" passar alldeles utmärkt till musslor, fisk och skaldjur.

En av deras mest populära produkter är den sortbestämda äppelmusten, som känns väldigt ren och autentisk. Andra spännande produkter är t. ex syrénsaft, bigarråsylt och rosenkvittenmarmelad.

Vi tackar så mycket för besöket och tänker att det är en påminnelse om att alla kan göra skillnad genom att ta ansvar för vår omgivning och ta vara på allt den har att erbjuda.

Att stödja lokala odlingar och välja ekologiska produkter har en positiv inverkan på miljön, samhället och vår hälsa.

Till sist... Under hösten kommer man att hitta Fristorps produkter på Café Villa Björkås.

MAT-SM

Fristorps gård har fått brons i Mat-SM år 2016 för Rosenkvittenlemonad och 2017 för Äppelmusten Alice.

ÄPPLETS DAG PÅ FRISTORPS GÅRD

7/10 kl. 11-15

Äppelutställning med provsmakning av ca. 50 sorter.

Läs mer facebook: Fristorps Gård

Helen Andersson
KOMMUNIKATÖR

HÖSTMYS MED ÄPPELPYSSEL

Enkla ljuslyktor

Du behöver: Äpple, värmeljus, kniv/sked

Ta ur stearinet ur behållaren och tryck till lite på äpplet så att du får en markering.

Gröp ur med kniv eller sked så att du får plats med ljuset.

Klipp och klistra

Du behöver: Sax, papper och lim

Rött äpple: Klipp ut ett äpple, några blad och en stjälk. Vik bladen på mitten och limma på bladen, stjälken och ögonen. Rita dit en glad mun. Om du vill kan du limma på ett litet stöd så att äpplet kan stå upp.

Grönt och gult äpple: Klipp ut fem hjärtan som du rundar av botten, vik dem på mitten och limma i hop "rygg mot rygg" tillsammans med en stjälk.

Torka äppelskivor

Sätt ugnen på 80 grader. Skala ev. och kärna ur äpplena. Skär dem i 2-3 mm tjocka skivor. Torka i ugnen 3-5 timmar. Öppna ungsluckan då o då för att släppa ut fukt. Tiden varierar beroende på tjocklek och ugn. Har du varmluftsugn kan du torka flera plåtar åt gången.

Tips! Krydda gärna med kanel och ingefära!

ELLINOR FRÅN CAFÈ VILLA BJÖRKÅS TIPSAR

Äppeltosca

175°C

Kakan

100 gr smör
2 ägg
1,5 dl strösocker
1,5 dl vetemjöl
2 tsk vaniljsocker
2 äpplen
ca. 2 tsk malen kanel
ca. 2 tsk malen kardemumma

Toscasmet

50 gr smör
0,5 dl strösocker
50 gr mandelspån
1 msk vetemjöl
1 msk mjölk

1. Värm ugnen till 175°C, varmluft.
2. Smält smöret i en kastrull och låt svalna.
3. Vispa ägg & socker poröst. Blanda äggvispet med mjöl, vaniljsocker och det smälta smöret till en jämn smet.
4. Kläm fast ett bakplåtspapper i en springform (ca. 20-22 cm), smöra och bröa formen. Häll i smeten.
5. Skala och klyfta äpplena. Stick ner äpplebitarna i smeten. Pudra kanel och kardemumma över kakan och grädda i ugnen, ca. 25 min.
6. Smält smöret och sockret till toscasmeten i en kastrull. Rör ner mandel, mjöl och mjölk. Ta ut formen och höj värmen till 200°C. Bred ut toscasmeten över kakan och grädda ca 10 min tills toscan har fått lite färg.
7. Servera med glass, grädde eller vaniljsås.

Hoppas det smakar!

Äppelgrottor

175°C

Fyllning

1 stort äpple
30 gr smör
1 msk råsocker
1 msk kanel

Kakdeg

200 gr rumsvarmt smör
1 dl strösocker
4 dl vetemjöl
2 tsk vaniljsocker
1 tsk bakpulver
1 nypa salt

Fyllning

1. Skala och hacka äpplena fint.
2. Smält smöret i en stekpanna och stek äpplebitarna mjuka på medelhög värme.
3. Tillsätt råsocker och kanel och stek ett par minuter till under omrörning.
4. Tag av från värmen och låt stå.

Kakdeg

1. Sätt ugnen på 175°C över/undervärme.
2. Knåda ihop alla ingredienser till en smidig deg.
3. Rulla 24 jämnstora bollar och lägg på plåtar med bakplåtspapper.
4. Gör en grop i varje degboll.
5. Fyll groparna med äppelfyllningen och grädda kakorna mitt i ugnen, ca. 12 min.
6. Ta ut och låt svalna.

NYHET!

Boka dop på nätet!

Nu finns möjligheten att boka dop på hemsidan.
www.svenskakyrkan.se/tunhem

I funktionen kan du se tillgängliga datum och kyrkor och vilka präster och musiker som är i tjänst.

FOTO: JOHANNES FRANDSEV/IKON

FOTO: JESPER WAHLSTRÖM/IKON

Ps. Du vet väl om att om man kan använda församlingshemmen till dopkalas i församlingarna: Västra Tunhem, Gärdhem, Väne Åsaka, Vänersnäs, Velanda och Norra Björke.

Vill du veta mer om dop så är du välkommen att ringa församlingsexpeditionen på tfn: 0521-26 58 50.

NY PERSONAL

På gudstjänsten den 20/9 i Gärdhems kyrka välkomnades ny personal till pastoratet. Vi önskar dem varmt lycka till och hoppas att de kommer att trivas i Västra Tunhems pastorat!

FOTO: HELEN ANDERSSON

Från vänster: Ida Dahlquist - ekonom, Minna Hellström - diakon, Helena Demander - komminister, Mikael Dalemo - musiker, Elisabeth Tengler - kyrkoherde. Ej med på bild: Jennie Balksten - fastighets- och kyrkogårdschef och Annika Evans - ekonom.

VÄSTRA TUNHEMS FÖRSAMLING

KYRK- VERKSTAD

Aktiviteter för hela familjen!

Vi kommer att arbeta och göra pyssel på olika teman, umgås och fika och dela en enklare måltid tillsammans. Vi har alltid en andaktsstund i samband med träffarna.

Vargöns kyrka, torsdagar kl. 16-18-30.

Datum: 19/10, 16/11, 14/12

Vi ses!

FOTO: HELEN ANDERSSON

Jazz-jam på Björkås

Nu drar vi igång med Jamkvällar på Villa Björkås i Vargön.

Här möts ungdomar, äldre, nybörjare eller rutinerade jazzrävar i en avslappnad miljö. Trummor, piano och förstärkare finns på plats.

Ta med ditt instrument eller din sångröst och kom och var med! Det finns ett husband på plats som du kan spela/sjunga med.

Torsdagen den 12 oktober kl. 18.30 blir första tillfället.

Välkomna!

Mikael Dalemo, tfn: 0733-553 265

VÄNERSNÄS FÖRSAMLING

Naturfotograf Tore Hagman

Församlingkväll med föreläsning i Vänersnäs församlingshem

torsdagen den 8/11
Naturfotograf Tore Hagman kommer och föreläser och visar sina naturbilder.

Tore har erhållit en rad stipendier och utmärkelser, som t ex "Årets Naturfotograf"

FOTO: HELEN ANDERSSON

Kransbindningskväll i Vänersnäs församlingshem

torsdagen den 30/11 kl. 18.30.
under ledning av Annika Wall.

Varmt välkommen!

OBS! Begränsat antal platser, anmälan till församlingsexpeditionen tfn: 0521-26 58 50. Mer information om dessa församlingkvällar och om anmälan m.m. kommer att finnas på hemsidan när det närmar sig: www.svenskakyrkan.se/tunhem

Oktober

Riv ut och spara!

November

1 OKTOBER

Den Helige Mikael's dag

- Vargöns kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Velandakyrkan kl. 11, gudstjänst.
- Vänersnäs församlingshem kl. 16, gudstjänst med nattvard.
- Väne Åsaka kyrka kl. 18, gudstjänst med nattvard.

4 OKTOBER

Onsdag

- Halvorskyrkan kl 18, veckomässa.

8 OKTOBER

Tacksägelsedagen

- Norra Björke kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vargöns kyrka kl. 16, gudstjänst. Tunhemskören medverkar.

11 OKTOBER

Onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl 18, veckomässa.

14 OKTOBER

Lördag

- Velandakyrkan kl. 16, jubileumskonsert med Velandakorkestern.

15 OKTOBER

Nittonde söndagen e. trefaldighet

- Vargöns kyrka kl. 11, pastoratsgudstjänst med nattvard. Söndagsskola under gudstjänsten. Musikmedverkan.

18 OKTOBER

Onsdag

- Halvorskyrkan kl. 18, veckomässa.

22 OKTOBER

Tjugonde söndagen e. trefaldighet

- Norra Björke kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vargöns kyrka kl. 16, gudstjänst. Barnkör från Granåsskolan.
- Velandakyrkan kl. 18, gudstjänst med nattvard.

25 OKTOBER

Onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl. 18, veckomässa.

29 OKTOBER

Tjugoförsta söndagen e. trefaldighet

- Vargöns kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard. Våga sjunga kören medverkar.
- Velandakyrkan kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vänersnäs kyrka, kl. 16, gudstjänst med nattvard.
- Väne Åsaka kyrka kl. 18, gudstjänst med nattvard.

1 NOVEMBER

onsdag

- Halvorskyrkan kl. 18, veckomässa.

3 NOVEMBER

fredag

- Gärdhems kyrka kl. 15, musikandakt
- Norra Björke kyrka kl. 15, musikandakt.
- Västra Tunhems kyrka kl. 17, musikandakt.
- Väne Åsaka kyrka kl. 17, musikandakt.

4 NOVEMBER

Alla helgons dag

- Västra Tunhems kyrka kl. 16. Gudstjänst med nattvard.

5 NOVEMBER

söndagen e. Alla helgons dag

- Vänersnäs kyrka kl. 15, minnesgudstjänst. Vänersnäs kören medverkar.
- Norra Björke kyrka kl. 15, minnesgudstjänst. Musikmedverkan.
- Västra Tunhems kyrka kl. 18, minnesgudstjänst. Musikmedverkan.
- Gärdhems kyrka kl. 18, minnesgudstjänst. Gärdhems kyrkokör medverkar.

8 NOVEMBER

onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl. 18, veckomässa.

12 NOVEMBER

tjugotredje söndagen e. trefaldighet

- Norra Björke kyrka kl. 11, pastoratsgudstjänst med nattvard. Söndagsskola under gudstjänsten. Musikmedverkan.

15 NOVEMBER

onsdag

- Halvorskyrkan kl. 18, veckomässa.

19 NOVEMBER

söndagen före domssöndagen

- Norra Björke kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vargöns kyrka kl. 16, gudstjänst.
- Velandakyrkan kl. 18, gudstjänst med nattvard.

22 NOVEMBER

onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl. 18, veckomässa.

26 NOVEMBER

Domsöndagen

- Vargöns kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Velandakyrkan kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vänersnäs kyrka kl. 16, gudstjänst med nattvard.
- Väne Åsaka kyrka kl. 18, gudstjänst med nattvard.

29 NOVEMBER

onsdag

- Halvorskyrkan kl. 18, veckomässa.

Med reservation för ändringar!
Besök kalendern på hemsidan som alltid är uppdaterad:
www.svenskakyrkan.se/tunhem

GÄRDHEMS FÖRSAMLING

Filmvisning om Desmond Tutu och Afternoon tea

Välkommen till Velandakyrkan
8/10 2023 kl. 15
då Gärdhems församling visar
dokumentärfilmen om Desmond Tutu
"A tree has fallen" från 2022.

Dokumentärfilmaren Marika Grieshel som är
producent och har stått för regin medverkar.
Efter filmen serveras "Afternoon tea" då vi
fortsätter samtalet om filmen med regissören.

Anmälan till församlingsexpeditionen
tfn: 0521-26 58 50, senast torsdagen den 28/9.

Avgift 100 kr för film och förtäring.
Avgiften går till
ACT, Svenska kyrkans internationella arbete.
Betalas på plats med swish eller kontant.

Bakverk från Café Villa Björkås.

Väl mött!

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

FOTO: ALEX GIACOMINI/IKON

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

VILL DU LÄRA DIG SPELA INSTRUMENT?

Har du alltid drömt om att spela kyrkorgel?
Eller kunna spela gitarr till dina favoritlåtar?
Finns det en pianolåt du alltid velat lära dig?

Vi erbjuder undervisning i orgel, piano och gitarr.

Mikael Dalemo: piano och gitarr
tfn: 0733-553 265, e-post: mikael.dalemo@svenskakyrkan.se

Ingrid Trulsson: orgel
tfn: 0734-530 251, e-post: ingrid.trulsson@svenskakyrkan.se

Välkommen!

KONTAKTA
OSS!

FOTO: HELEN ANDERSSON

Velandakyrkan firar 30 år!

För ca. 30 år sedan var det en församlingsmedlem som frågade om vi kunde få ihop ett gäng musikanter och spela tillsammans. Hennes son som då var sex år hade börjat spela slagverk, det vore roligt för honom att vara med i en musikgrupp. Vi skrapade ihop ett gäng gamla musikanter som alla tyckte det var roligt så vi bestämde oss för att ses och öva igen om två veckor, men snart blev det varje vecka.

Orkestern levde vidare och fick namnet Velandakyrkan. Namnet Velandakyrkan valdes i stället för Velandakyrkan bara för att inte "stänga ute" en del instrument som t.ex. fiol, cello, gitarr, piano.

Efter ett tag så ville vi visa upp våra färdigheter för andra så Velandakyrkan genomförde en första uppspelning i Velandakyrkan.

Ryktet om Velandakyrkan spred sig, vilket snart resulterade i återkommande spelningar.

Velandakyrkan har gjort många musikresor i Sverige och utlandet. För att nämna några; Karlsborg, Askersund, Bengtsfors, Arvika, Öland, Grebbestad, Ungern och Polen. Resor har vi märkt håller samman gruppen på ett fantastiskt sätt. Orkestern har också haft många s.k. övningshelger, ofta i missionsförsamlingar runt om i Västsverige.

Velandakyrkan har idag 21 st medlemmar, som har väldigt roligt tillsammans. Idag är åldersspannet i orkestern från 16 – drygt 80 år. Det är charmen med musikgrupper, alla åldrar kan vara med och bidra till mäktiga ackord och harmonier.

Henrik Roolf är vår dirigent och har så varit i alla 30 år!!!

Vi spelar med glädje och glatt sinne varje gång och alla som är med i gänget spelar efter sin bästa förmåga, inga höga krav ställs, man lär sig allt eftersom och alla hjälps åt.

Vi hoppas att musikgruppen skall kunna fortsätta i många år till. Vi ser gärna att fler musikantkompisar kommer till oss. Är du intresserad? Vi övar i Velandakyrkan på måndagar kl. 18.30-ca 20.

Kom gärna och lyssna på oss, den 14 oktober kl. 16 i Velandakyrkan då har vi vår 30-års jubileumskoncert och du är varmt välkommen!

TEXT: LARS ROOLF

Vill du veta mer om vår kör- och musikverksamhet? Besök hemsidan:
www.svenskakyrkan.se/tunhem/musik-och-kor

Självvårdsteamet

i Väne-Åsaka församlingshem

Självvård för livets alla skeenden.

Vi erbjuder enskilda samtal, samtalsgrupper,
Leva vidare-grupper och retreatar.

På vår hemsida hittar du vad som är på gång just nu.

www.svenskakyrkan.se/tunhem

Vid frågor eller samtalsbokning, kontakta:
Camilla Juhlin, präst

tfn: 070-24 12 022.

e-post: camilla.juhlin@svenskakyrkan.se

Varmt välkommen
att höra av dig!

EN HÄLSNING FRÅN BOLIVIA!

Vänersnäs församling har under många år genom kollekter och insamlingar gett stöd till ett barnhem i staden Cochabamba i Bolivia. I somras kunde församlingen skicka över 16 000 kronor. Här nedanför kan ni läsa föreståndarens tackbrev.

Cochabamba 14 augusti 2023

Till våra kära
vänner i Svenska kyrkan

Jag tar nu tillfället i akt att sända er ett tack utifrån djupet av mitt hjärta och i barnhemmet Salomón Kleins barns ställe och önska allt väl till er och alla era familjer. Jag skickar er alla mitt oändliga tack för allt ert uthålliga stöd under alla dessa många år, till nytta för barnen som kommit i barnhemmets vård. Barnen som kommer till oss helt försummade, vanvårdade med bristande hälsa och olika sjukdomar, undernärda, med blodbrist, bristande hygien och trasiga undermåligt klädda och utan utbildning, utan tillgivenhet och skydd. Några med tydliga spår av våld och behov av psykologiskt stöd.

Era bidrag, som kommer till oss via Joen Morales, gör det möjligt att ge barnen ett bättre liv, genom att de får en kost rik på protein och andra näringsämnen, vilka förbättrar barnens näringsstatus.

Er generositet gör det möjligt att köpa in mediciner för att förbättra barnens hälsa. Barnen kan här få komma till en varm och välkomnande miljö, där de kan få känna sig accepterade och älskade. Detta tack vare att personalen får fortlöpande utbildning för att kunna ge barnen vård av god kvalitet och mänsklig värme och kunna stimulera barnens utveckling på ett sätt som är anpassat till deras ålder.

Barn i skolåldrar hänvisas till någon av våra utbildningsenheter, där de får nödvändig utbildning och på eftermiddagen får de pedagogiskt stöd med två vanliga lärare, så att barnen kan förbättra sina prestationer.

Under barnens vistelse i barnhemmet kan barnen, tack vare omvårdnaden de får, på ett påtagligt sätt ändra sin näringsstatus och fysiska hälsa. Framför allt har barnen utvecklat sitt känslomässiga tillstånd så att de inte längre är ledsna utan ofta kan ses leende och de deltar i aktiviteter och lekar som stimulerar deras utveckling.

Jag upprepar min djupa tacksamhet för er altruistiska solidaritet och generositet mot barnen som är hela jordens framtid och som bär framtiden och mänsklighetens öde på sina axlar.

Med varma kramar från barnen på barnhemmet tackar jag er för ert samarbete i detta uppdrag att tjäna barnen; ett uppdrag välsignat av Gud, vår Fader.

Med tacksamhet

Emma Rojas
Föreståndare på barnhemmet
Salomón Klein,
Cochabamba, Bolivia

Översatt av:

Joel Morales
VÄNERSNÄS FÖRSAMLINGSRÅD

REFLEKTION

Höst och skördetid!

Träden dignar av frukt, buskar av bär och skogen med svamp.

Mycket är helt gratis, gåvor vi bara får ta emot.

Finns det människor som ger av sin tid, omtanke och kärlek i ditt liv?

Vi får ägna en tanke av tacksamhet över allt det vi får ta emot helt gratis, från naturen och från människor!

Magdalena Mellgren Sävenstrand

Kafferep i Norra Björke församlingshem

varannan torsdag kl. 14-15.30, start 21/9.

Kom och träffas och umgås över en kopp kaffe!

Vi samtalar utifrån olika teman och ibland kommer det en gäst.

Välkommen hälsar

Minna Hellström,
DIAKON

Mötesplatser i Halvorsgården

Ideellt Öppet kyrkis

Lek och samvaro för barn och föräldrar i Halvorsgården, torsdagar kl. 13-15.30.

Torsdagscafé

Gemensam fika för alla åldrar i Halvorskyrkan. Kaffeservering, samvaro och veckans tankekorn. Ibland sjunger vi också, torsdagar kl. 14-16.

Välkomna!

START
21/9

TILLBAKABLICK ALLHELGONAHELGEN

När året är som allra mörkast förvandlas alla kyrkogårdar i vårt land till rofyllda platser med tusentals tända ljus på nära och käras viloplats. Vi uppmärksammar och minns dem som lämnat det här livet. En tradition som är brett accepterad för både troende och icketroende. En gemensam ljusständardag till de dödas minne och ett tillfälle för stillhet och eftertanke. De som sällan hittar till kyrkan hittar alltid till kyrkogården denna helg för ljusständning och kanske gravsmyckning. Många som inte kan besöka anförvantaers gravar söker sig till närliggande kyrkogårdar för att tända ljus där.

Alla Helgons dag är den lördag vid månadsskiftet oktober-november när vi tänder våra ljus. Det är en rörlig helgdag som infördes relativt sent, 1953.

Egentligen var det en rörlig dubbelhelg från den katolska tiden. Då höll man en klar skillnad mellan helgon och andra avlidna. De senare kom man särskilt ihåg på Alla Själers dag. Dagen hade en stark förankring genom bl.a processioner på kyrkogården, själamässor. Allhelgonadagen var den 1 november och Alla Själers dag den 2 november. I vår almanacka benämns fortfarande 1 november som Allhelgonadagen oavsett om det är en vardag eller helgdag.

Från sin ursprungliga plats flyttades den till lördagen mellan 31 oktober och 6 november. Vi fick en dubbelhelg även under hösten och kunde få en sammanhängande ledighet ett par dagar. Då var fortfarande lördagen en arbetsdag.

Att den nya helgdagen inte blev en borgerlig sammanföll med att det då redan blivit vanligt att smycka gravarna vid denna helg. Det hade börjat i stockholmsområdet och snabbt fått spridning i östra och norra Sverige. Kanske beroende på större inflyttning från dessa landsdelar än från västsverige där ljusständning i vissa delar ansågs olämpligt.

Den efterföljande söndagen Alla Själers dag fick i Evangelieboken 1983 namnet Söndagen efter Alla helgons dag med underrubrik Alla själers dag. Temat är "Vårt evighetshopp".

Under helgen har också församlingarna minnesgudstjänster. Anhöriga till de under året avlidna får oftast en särskild inbjudan. Dessa gudstjänster har utvecklats till en av årets mest välbesökta. Det tänds också extra många ljus i kyrkornas ljus-bärare. De är ofta utformade som glober och symboliserar hopp i världen. Den första ljusbäraren kom till vid ett möte i Uppsala 1968 där Martin Luther King skulle deltagit. Ljusständning, sång och musik ger hopp och förtröstan och ett tillfälle för eftertanke och få knyta band mellan släktleden.

Ulla Haglund,
FÖRTROENDEVALD I ÅSAKA-BJÖRKE FÖRSAMLING

Så liten plats en människa
tar på jorden.
Mindre än ett träd i skogen.
Så stort tomrum hon
lämnar efter sig.
En hel värld kan inte fylla det.

Ingrid Arvidsson

ALLHELGONAHELGEN

Tänd ett ljus och låt det brinna
Låt aldrig hoppet försvinna.
Det är mörkt nu,
men det blir ljusare igen.
Tänd ett ljus för det du tror på
för den här planeten vi bor på
Tänd ett ljus för jordens barn.

L Lindbom, N Strömstedt

BÖNEWEBBEN: <https://be.svenskakyrkan.se/>

Orgelandakter

Kom och sätt dig till ro i kyrkan
och låt dig
beröras av vacker och stilla musik.

**3 november
fredag**

Norra Björke kyrka kl. 15
Gärdhems kyrka kl. 15
Västra Tunhems kyrka kl. 17
Väne Åsaka kyrka kl. 17

Gudstjänst

**4 november
lördag**

Västra Tunhems kyrka,
gudstjänst med
nattvard kl. 16.

Minnesgudstjänster

Vi samlas och tänder ljus för
dem som har gått bort under
året och låter oss
tröstas av det kristna hoppet.

**5 november
söndagen e Alla helgons dag**

Vänersnäs kyrka kl. 15
Norra Björke kyrka kl. 15
Västra Tunhems kyrka kl. 18
Gärdhems kyrka kl. 18

JOURHAVANDE PRÄST

Brottas du med ångest, ensamhet eller självmordstankar
och behöver någon att prata med? Jourhavande präst
erbjuder akut samtals- och krisstöd och är en del av
Svenska kyrkans själavård.

Jourhavande präst lyssnar och det som sägs stannar mellan
er. Du kontaktar Jourhavande präst via telefon, digitalt
brev eller chatt.

Läs mer här: www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN

Grön skylt

Har du grön skylt på graven med upp-
maning att kontakta kyrkogårds-
förvaltningen?

I så fall vill vi gärna komma i kontakt
med dig, ofta handlar det om att vi söker en
gravrättsinnehavare.

Ring gärna: 0520-42 11 01.

Digital kyrkogårdsvandring

Lär känna din kyrka och kyrkogård och ta
del av historiens vingslag. Folder för
vandringen kan hämtas i kyrkan och i
församlingshemmen.

Den digitala vandringen finns på Västra
Tunhem, Vänersnäs, Gärdhem, Väne Åsaka
och på Norra Björke kyrkogård.

www.svenskakyrkan.se/tunhem

Granris, krans och gravljusändning

Vill du ha hjälp med granris, krans
och gravljusändning på graven?

Välkommen att höra av dig till
kyrkogårdsförvaltningen så
hjälp vi till med detta!

Ring gärna: 0520-42 11 01.

Vi bjuder på kaffe i våra
kyrkor och församlingshem!

VÄSTRA TUNHEM, SERVERING I KYRKSTUGAN

Fredag 3/11 kl. 12-18
Lördag 4/11 kl. 11-16

VÄNERSNÄS, SERVERING I KYRKAN

Lördag 4/11 kl. 11-16

GÄRDHEM, SERVERING I KYRKAN

Fredag 3/11 kl. 12-18
Lördag 4/11 kl. 11-16

VÄNE ÅSACA, SERVERING I KYRKAN

Fredag 3/11 kl. 12-18
Lördag 4/11 kl. 11-16

NORRA BJÖRKE, SERVERING I KYRKAN

Fredag 3/11 kl. 12-18
Lördag 4/11 kl. 11-16

Det finns personal på plats dessa dagar!

Vill du veta mer om grav- skötsel, gravrätt och gravsättningar?

Varmt välkommen att höra av dig till kyrko-
gårdsförvaltningen som träffas i
församlingshemmet Kyrkstugan i Västra
Tunhem. Du hittar oss på baksidan av huset.

Ulf Alexandersson

Arbetsledare kyrkogårdar
tfn: 070-394 86 32

Jonas Johansson, Marielle Lund Carlsson

Assistenter
Tfn: 0520-42 11 01

Höstkrysset

	RENGÖRINGSMEDEL	MÅNGA I BIBELN	FIRAS ANDRA SÖNDAGEN I OKTOBER	HANS BOK HITTAR DU I ÖT	VÄNLIGA SOM OVANLIGA	
	HÅLLER PRATMAKARE		SÄNDER I ROM			
	SJUDA I VÄTSKA		VÅTMARK			
	HÄM FÖR HAM		SIDENLJUD			
	KAN TÅRTAN I BITAR	BLEV MOR PÅ ÄLDERNS HÖST	SVENSKA FÖR INVANDRARE		JOULE	
	ÄR ÖVERTYGADE I TRON				HITTAS I NYA TESTAMENTET	
	RISK		ANDLIG LEDARE INOM ISLAM	ARBETARPARTI SLÅS MED		
		RISKERAR	HÄLGE OM HÖSTEN FRID	BERG I GALILEÉN HELGEDOM	DEN LILLA SJÖJUNGFUNN	PENNSYLVANIA DEL TVÅ
BLEV HÅRT PRÖVAD			UTOMJORDING SES MED STOL OCH BALTE	SLÄPAT EN BIT TILL	MISSNÖJESYTTRING	
SLOTT I SKÅNE	RINGLA	SAKNAR SLUT		MALÖMÖ	SLÅR HÅRT VIKTIG FÖR VIKING	
FIRAS I NOVEMBER				TUSEN INBRINGA	AVISA PÅ KRISTEN GRUND	
		VILAR VILLEBRÅD I			HAN BLEV GAMMAL	
				POLKA	RAKEL VAR HENNES SYSTEM	
					LÖVTRÄD	
<p>PSALMEN</p> <p>"Blott en dag, ett ögonblick i sänder, vilken tröst vad än som kommer på! Allt ju vilar i min faders händer, <input type="text"/> <input type="text"/>, <input type="text"/> barn, väl ängslas då."</p>						
				YVIGA AV IVRIGA		
					BOK 2103	
				FRU PÅ SPANSKA	MI-RIAMS BROR	

NAMN:

ADRESS:

POSTNUMMER OCH ORT:

DRAGNING SKER DEN 19 OKTOBER 2023

Vinst 1-2

Presentkort på Café Villa Björkås

Vinst 3-5

Servetter

Vinst 6-10

Parkeringsbricka